

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a voos institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Székesfejérvár 1.
Egyes számok kaphatók a dobogótérletben.

Az egységes Magyarország.

(Dr. P.) Nem tudom, hogy mások mit éreznek, de én borzadok, ha Magyarország ethnografiai térképére nézek.

A geográfiai egység Magyarországon nagyszerű. A Kárpátok sziklafala három oldalról fogja be az országot; de ethnografiai térképünk csupa folt; magyarok, tótok, oláhok, horvátok, németek más-más színekkel tarkázzák s különbségeket szőnek az állami egységbe faj, nyelv s vallás tekintetében.

Hogyan néz le szent István király a magas égből e sokszintű országra? Azt olvassuk róla, hogy a sok nyelvű országot mondotta legerősebbnek; a mi korunkban ez a politikai bölcsesség már rég idejét multja s mindenki az egyfajú, egy nyelvű, egy vallású országot tartja leghatalmasabbnak, lévén az egység valamiféle szét-huzás és gyöngeség.

De ha már itt a sok színes folt, ha nyakunkban a sokféle különbség, faj, nyelv, vallás tekintetében: a bölcs kormányzásnak válik föladatává e különbségeket állami egységbe foglalni s az ellentéteken túl a boldog, meglegedett népek érzelmi egységét megteremteni. Ez az

óriási nehéz feladat seholsem égetőbb, mint nálunk és Ausztriában s a kölcsönös méltányosság s a kormányzás bölcs mérsékletén kívül felsőbb, ideális kapcsolatok megteremtését, illetőleg izmosítását követeli.

Magyarország népének egyensúlyát kiváltképp két eszme veszélyezteti: a nemzeti s a vallási eszme.

A nemzeti eszme a leghatalmasabb fajfentartó erők közé tartozik s amely mértékben ébred öntudatra, abban a mértékben válik legyőzhetetlenné s megátolja, hogy akár egy kisebb faj a nagyobba beolvadjon. A nemzeti eszmét minden fajban a kultúra, az irodalom s a művészet, szóval a szellemi élet ébreszti, s mihelyt a kultúra olyan, hogy a nemzeti eszmét lábra segíti, ellentámasztási képességét nyújt a fajnak. A nyugoti szlávokat, névszerint a cseheket és morvákat a németiség főleg nemzeti öntudatuk és fejlett kulturájuk miatt nem volt képes asszimilálni s ezentúl sem fogja azt tehetni, ha csak kulturájuktól meg nem fosztja őket.

A nemzeti ébredés tehát a kultúra napkelteivel jelentkezik, haladásával fejlődik, s föltartóztatlanul meghódítja a

sebb embert is. Ezek idézték elő a fia vesztét is.

nemzeti eszme számára a lelkeket. A nemzeti eszme állítja belé a világba az öntudatos népfajokat; ahány faj, annyi öntudat, annyi különálló egység.

Hogy a nemzeti eszme meddig uralkodik majd az európai kultúrában s meddig ver éket a sokfajú államok szerkesztésébe, azt nem tudjuk. Ez idő szerint azt kell mondanunk, hogy a nemzeti eszme uralkodó eszméje az európai népeletnek: sőt hogy a túlságzott sovinizmus s a vad nacionalizmus nemcsak uralkodik, hanem zsarnokoskodik Európában s elnyomja még a vallásnak s a szabadságnak eszméjét is.

A szűkebb értelemben vett Magyarországon három faj áll egymás mellett: a magyar, az oláh s a tót. Mind a három fajnak van sajátos nemzeti eszméje, van faji öntudata, kulturája, irodalma és művésze; mind a három faj, a fajfentartás ösztönével ébreszti saját nemzeti öntudatát, emeli kulturáját, fejleszti irodalmát. Egységet, vagyis inkább egyensúlyt a magyar államban csak a magyar fajnak kulturális túlsúlya, mondjuk, a magyar kulturának túlszárnyaló fejlettsége teremthet. Előljárni, kitűnni, ragyogni... Ezek a döntő jelszavak a szellemi élet verge-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A kegyelem.

I.

A legfelsőbb helyről ma reggel érkezett vissza a Curiához az elítelt kegyelmet kérő folyamodványa. Egy szót írtak rá odafönn: „Nincs.” Ennek az egy szónak a jelentőségét azután táviratilag tudatták az elítelt édes anyjával. Holnap hajnalban kivégzik a fiát.

Az öreg asszony déltájban kapta meg a táviratot. Estére már benn volt a fővárosban megtenni a mit még lehet, — a fia érdekében. A védőügyvédet azonban nem találta odahaza, mert az estét a Casinóban szokta eltölteni. Más körülmények közt a világot sem merete volna háborgatni. Ma azonban utánna ment oda is. Híszten oly borzasztóan rövid volt az idő — hajnalig.

Az ügyvéd, a mint megpillantotta a bizonytalan léptekkel feléje támolygó asszonyt, azonnal felkelt az asztalról s eléje sietett.

— Nincs már semmi remény, tekintetes ur? kérdé az utóbbi, erősen törülgetvén könybelábadt szemét zsebkendőjével, mert restelte a sirást annyi uri ember előtt.

— Vigasztalódjék jó asszony. Én megítem amit lehetett, mert — itt kissé elakadt, de aztán mintegy megbánva gyöngeségét, erősebb hangon folytatta, — mert meg voltam győződve a fia ártatlanságáról. De hát a végzet ellen nem lehet küzdenünk. A körülmények néha csodálatosan gyűlnek össze s meghazudtolják a legbecsülete-

sebb embert is. Ezek idézték elő a fia vesztét is.

Az öreg asszony arca néhány pillanatra felderült. Szemmel láthatólag jól esett neki ennek az embernek a véleménye, a kinek pedig okvetlen tudnia kellene, ha a fia bűnös volna. A másik percben azonban véletlenül a kezébe akadt a távirat.

— De hát nem lehet már semmi módon sem segíteni, a fi... itt már erőt vett rajta a zokogás.

— Megpróbálhatunk még egyet. Ha talán maga kérne kegyelmet a fia számára. Azonnal meg is fogalmazom a táviratot.

Az ügyvéd asztalánál ülő urak ezalatt kíváncsian találgatták, hogy mit akarhat az öreg anyóka az ügyvédtől, hogy oly sokáig tárgyalnak együtt. Mikor aztán látták, hogy ez az ügyvéd minden tiltakozása ellenére szinte erőszakos csökölgatta ez utóbbi kezét, az asztalnál kitört a féken tartott derűtlenség. A visszatérő ügyvédet szinte elhalmozták a szellemes megjegyzésekkel.

Az öreg asszony azonban már nem hallotta a háta mögött felcsendülő kacajt. Az ő figyelmét teljesen lekötötte a kis papírdarab, melyet az ügyvédtől kapott s a mely esetleg a fia sorát volt hivatva eldönteni. Rá nem bízta volna azt a kis papírost senkire sem, s inkább önmaga vánszorgott el a táviró hivatalhoz. Erőt öntöttek lábaiba az ügyvéd utolsó szavai, a ki nem akarta vigasz nélkül elbocsátani s a melyeket a anyóka számtalanszor ismételtetett magában az uton, hogy valahogy el ne fejtse.

— Azután az utolsó percig nem kell elcsüggedni néni! Az ilyen esetekben a kegyelem a legutolsó pillanatban szokott jönni...

II.

A siralomházban terítve van az asztal. A halálra ítélt rabok utolsó kívánságait rendszerint teljesíteni szokták. Az ilyen megörögzött gonosztevő pedig — mint a mostani rab is, — mit kívánhatna egyebet minthogy utóljára urassan jóllakják.

Künn a folyosón szóváltás hangzik. A rab nem sokat törődik vele. Ő már sokkal inkább érdekli az iránt a drága szívur iránt, a melyet kívánságára hoztak ide s a melyent most szívhat életében — először. A börtönőr azonban megzavarja merengésében.

— Az édes anyja van itt, hogy utóljára láthassa. Az igazgató ur engedelmet adott, hogy reggelig itt maradhasson s együtt tölthessék el e néhány órát. Természetesen csakis abban az esetben, ha ön is úgy akarja. A rab arcan különös mosoly vonul végig. Oly kacagtatónak tűnik fel előtte, hogy önéki most minden kívánságát teljesítik, — egynek a kivételével, a mit pedig legszívesebben kérne. De tudja, hogy ezt az egyet ugyanis hiába kérné s azért nem érdemes megalázni büszkeségét. Cinikus fölnyi erőtet tehát magára s úgy adja ki energius hangon a parancsot.

— Bocsássa be!

Az öreg asszony belép s szeme eibámul azokon az uri ételeken, a melyeket a fia asztalán lát fölhalmozva. Szinte azt gondolja, hogy ábrándik, ha meg nem csörrenének fia mozdulatára annak lábain a láncok. A rab ur déliután mindenáron szólni akart s ezért hagyta rajt büntetésből a láncokat.

— Fiam! Édes fiam.

Ez a három szó a nyitott ajtón át odave-

Mai lapunk 6 oldal.

nyében, itt a túlsúly csak szellemi érték lehet.

Amiban Magyarország egyensúlyának még nagyobb nehézsége a vallási különbség. Nem az, mely a katolicizmus s a protestantizmus között áll fenn, hanem az, mely a kelet s a nyugat vallása között érvényesül. Magyarországon vonul át a kelet s a nyugat határvonala s ezt a határvonalat a keleti vallás vonja meg. Az oláh-ság nem tartozik nyugathoz, mert vallása, liturgiája a kelethez láncolja. Ez a keleti vallás Bizancnak hagyatéka s azóta is Bizanc felé, Bizanc örököse felé tereli a népeket. A keleti vallás Bizanc bukása óta a legnagyobb egységet, a pánszlávizmust szolgálja. A katolikus szlávok soha sem voltak megnyerhetők a moszkvai céloknak, pedig faj-és nyelvrokonság köti őket a szláv centrumhoz. A keleti vallás egységesítő ereje ellenben Oroszországhoz vonzott nyelvéleg nem rokon népeket is, mint pld. az oláhokat.

Higyük el, a mit Beksicsek mond, hogy ha első királyunk, szent István, a római keleti egyházhoz csatlakozik. Magyarországnak nemcsak a kultúrában maradt volna a balkáni népek színvonalán, hanem a magyar nemzet szintén beolvadt volna talán a szlávizmusba, mint rokona, a bolgár nép.

Ez az a nagy nehézség, mely miut törés, vagy szakadásra való nagy hajlandóság: vonul át a magyar állami egységen. Két ily óriási ellentétet kiegyenlíteni vajmi nehéz s ismét csak a nyugati vallásnak, a katolicizmusnak fölmagasztaltatása, belső értékének érvényesülése s szellemi fölényének diadalra jutása által érhető el.

Van a katolicizmusban faj-és nemzetfontartó erő. Vértanui, népek belőle merítik küzdelmekhez a lelket. Lengyelország a katolicizmus segítségével védekezik Oroszország beolvasztó kísérletei-

vel szemben. Az irek elvesztették nyelvüket. Alig százezer ir tud még anyanyelvén szólni a környék hegyek közt, de azért az ir nemzeti egyéniség él s kiküzde már polgári jogait s ki fogja küzdeni, a mi még hiányzik. Ez az ir nemzeti egyéniség kizárólag a katolicizmusban tartotta fenn magát.

Hol kellene a katolicizmus faj-és nemzet-konzerválás erejének inkább érvényesülnie, mint itt minálunk, hol a nyugat s kelet vallási ellentéte szinte két csataelben hegyesedik ki s néz farkaszemet egymással?!

Fejtegetésünk tehát arra a következtetésre kényszerít, hogy a fajok, népek s nemzetek küzdelmében Magyarország állami egysége s boldogulása a magyar kultúrának fölényén s a katolicizmus erejének kifejtésén fordul meg. Fejtsük ki sajátos, mélyen keresztény kultúránkat s akkor a szellem összefoglaló ereje a különböző fajokból s nemzetekből mozaik-képet alkot, melynek egyes részei, bár különbözők, mégis az egészet szolgálják.

ÜDONSÁGOK.

— Püspökünk a kórházban. Váratlan és kedves meglepetés érte szerdán délután a Szt. György kórház betegeit. A délutáni órákban minden előzetes bejelentés nélkül megállott a püspök fogata a kórház előtt s kijelentette, hogy a betegeket óhajtja látni. Természetesen csakhamar kalauzolására állottak dr. Roxer János az intézet orvosa, Puly György lelkész és Orbán Imre a kórház gondnoka s apróra megmutogatták a megyés püspöknek a kórház minden részletét. A főpásztor sorra járta a betegeket, mindenkihez volt egy-egy

barátságos és vigasztaló szava. Szóval olyan volt, mint a milyennek egy esztendő óta Fejérvárott mindenki, kicsiny és nagy egyaránt ismeri őt. Megnézte a berendezést, a konyhát, s meleg érdeklődést mutatott minden iránt. Azután teljes megelégedését nyilvánítván a látottak felett, búcsút vett a vezetőségtől.

— Halálhíradás. Hosszas szenvedés után ismét egy derék polgártársunk dőlt ki az élők sorából. Tóth János, nyug. törvényszéki bíró tegnap délelőtt elhunyt. Haláláról családjá a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak, maguk valamint az összes rokonság nevében fájdalmas szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett apa, após, nagypapa és rokon f. hó 16-án d. e. fél 11 órakor, hosszas szenvedés és a haldoklóki szentségének ajátatos felvétele után, életének 77-ik évében történt elhunytát. A megboldogult földi maradványa f. hó 17-én d. u. fél 3 órakor fog megveház-utca 3. sz. a. gyászházból a szedreskerü temetőben nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise-áldozat a megboldogult lelki üdvéért ugyancsak 17-én reggel 7 órakor a székesegyházban fog a Mindenhatóknak bemutatni. Székesfehérvár, 1903. január 16-án. — Csemicky Pálné, szül. Tóth Bianka, mint leánya. Csemicky Pál, mint vő, Csemicky Pál, István, Margit, László, Frigyes, Gyula, Sarolta, unokái.

— Zászlószentelés, adomány és köszönet nyilvánítás. A szt. Istvánról címzett temetkezési társulat, a mesteremberek lányai számára az új zászló beszerzésére, gyűjtést eszközölt és arra sziveskedtek adományozni: Fejérmegyei takarékpénztár, Länger János és Pfinn István urak 5—5 koronát. Az új zászló felszentelésénél a keresztanyai tisztséget Länger Jánosné úr. Rapcsák Erzsébet urnó ő nagysága kegyeskedett elvállalni, ki a kék selyem zászlóra gyönyörű szép fehér selyem szalagot ajándékozott; az egyik szál szalagon arannyal himezve eme felirattal: „Ó Mária bűnösök oltalma könyörögi éretünk”, a másikon „L. E.” 1903. január 18-án. Ezen kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja: a társulat választmányá.

Az új zászlót, melyet a mesteremberek egyik lánya a szt. körmenetknél szokta vinni, felszenteli ünnepi szt. beszéddel összekapcsolva

rődik a folyosó falához s jó ideig visszhangzik az épületben. A görögös szokás azonban, mely nyc mon követi, már nem hallatszik ki. Az ör be-ette a szoba ajtaját.

— Ne keserítse el anyám az utolsó óráimat! Szót sem érdemel az a csekélység. Embert öltem s most engem ölnék meg. Ennyi az egész. Inkább lássék hozzá ezekhez a ritka csemegékhez, a melyhez odahaza amugy sem igen szokott jutni.

Az öreg asszony nem hallja már a rab szavait. Ajultan hever fia karjaiban, s nem vesz tudomást arról a szörnyű vallomásról, melyet az az imént tett. De meg ha tán hallaná, akkor sem hinné el neki.

Az órák gyorsan telnek el e kínos némaságban. Az anyu legalább szeretné meghosszabbítani az órákat, melyeket a fia mellett tölt el. A rabnak azonban rettenetesen unalmasnak és egyhangúnak tetszik ez az érzélgés. Három órán túl már nem bírja kiállani. Int az örnek, hogy távoítsák el az édes anyját. Ő még élvezni akar a hátralevő két órában.

A börtönőr is megremeg erre a párdúcéhoz hasonló kegyetlenségre, de azért engedelmeskedik s tőle telhetőleg gyengéden fogja meg az asszony karját s kiveti a teremből. Néhány percig ismét zajos lesz a folyosó, de azután elcsendesedik minden.

A siralomházban pedig felhangzik a fogoly nótája:

„Tekintetés és nagyságos szolgabíró ur!
Reszket bennem most a lélek mint egy bűgő hur,
Csókolom a kezed lábát,
Nem loptam én soha kétségt,
Bekísért a számrá pandur, nagy ártatlanul!...”

III.

A vesztőhely körül óriási embertömeg tolongott. A kivégzés nem mindennapi látványosság s érdemes érte a messzebb fekvő helyekről is elsetálni. Az öreg asszonyt pedig, a kőről nem-sokára mindenki tudta, hogy az elítelt édesanyja, valósággal elteszedelem utján lehetett megközelíteni. A körülötte állók alig tudták visszafojtani a nevetést. A boldos öreg asszonyka mindig a fia ártatlanságát hangoztatta, meg azt, hogy az utolsó pillanatban megérkezik számára a kegyelem.

Végre elővezették dobpergés közt az elíteltet, felolvasták újra a halálos ítéletet, meg aztán a kegyelmi kérvény elutasítását. Ezzel átadták a rabot a hóhérnak.

Közvetlen a kivégzés előtt azonban az öreg asszony — akitől az érdeklődés most már az elítelt felé fordult, váratlan botrányt provokált. A szegény öreg türelmesen várta az utolsó pillanatil a kegyelmet. Midőn azonban az utolsó pillanat elérkezett, a kegyelem nélkül, az anyából kitért az elkeseredés. Valósággal dühöngeni kezdett s a kivégzést is el kellett néhány percze halasztani miatta. Addig, amíg elvonszolták arról a helyről. Az ítéletet azután természetesen azonnal végrehajtották. Az öreg asszonyt pedig bekísérték oda, ahonnan a fia nem sokkal előbb kiszabadult.

IV.

Az esküdtszék egyhangulag bűnösnek találta az asszonyt a felségcsúcs bűntetteiben. A törvényszék azután figyelembe véve a vádolt rendkívüli felindulását s egyben súlyosbító körülménynek a sértések durvaságát, — egy esztendei börtönre ítélte. A közbüldő ezt is keveselte s az ítélet ellen semmiségi panaszszal élt.

A pernek azonban hamar véget vetett egy váratlan körülmény. A jó öreg ügyvéd, aki némileg magát is hibásnak érezte a dologban, kegyelemért folyamodott az öreg asszony számára s ezáltal nem hiába. A Cabinetrodából már harmadnapra megjött a válasz, — mely szerint az asszony azonnal szabadon bocsátandó. Az ügyvéd is elment az értesítés vétele után a börtönbe, hogy jelen legyen ezen alkalommal.

A fogházigazgató jó ideig várakozott az ügyvéddel amíg az öreg asszonyt fölvezették. Szegénynek sehogysam ment a fejébe, hogy hogyan lehet az, hogy az uralkodó, akit ő oly nagyon megbántott, mint kegyelmezhetett meg neki bűnösnek, mikor a fiának az ártatlannak akkor nem tudott kegyelmet adni. Valami különös előérzés gyötörte s szinte erőszakkal kellett fölívni az igazgató szobájába.

— A felügyelő ur már kihirdette ön előtt Ő felsége legmagasabb kegyelmét — szólította meg az igazgató. Én tehát ennek alapján szabadnak nyilvánítom.

Az már előre visszahuzta kezét az öreg asszony halálkodása elől, amint ez feléje közeledett, de ez egyszer csalódott. Az anyóknak eszébe sem jutott a halálkodás. Bizonyos büszkeség honolt arczán midőn fejét hátravette s szigorú kutató tekintettel mérvén végig jöttevőjét, megszólalt.

— Mondja ügyvéd ur őszintén; tényleg ártatlan volt az én fiam?

Az ügyvéd erre a váratlan kérdésre egy vállvonogatással felelt. Az öreg asszony pedig szó nélkül végigvágódott a padozaton.

A rögtön elhívott fogházorvos szivszélhűdést írt be az asszony halála okának.

Ulferth József.

főtiszt. Kat. Horváth Istvan plebános a székes-
egyházban réggel fél hétkor a szt. mise előtt,
melyről a kath. hívek tisztelettel értesítenek.

— **Közönetnyilvánítás.** Boldogult édes anyám
illetve napam elhunytá alkalmával mindn irány-
ban tanusított szívvel részvétért hálás közönet-
ünket fejezzük ki. Nyéki Németh Imréné, nyéki
Németh Lare.

— **A „tanbetyárok.”** Mióta Tóth Béla ezt a
diszes elnevezést kitalálta, azóta minden gyöngé-
szívű, (mondjuk: akárhany gyöngeszű is) büsz-
kének érzi magát, akár Columbus, ha egy „tan-
betyárt” kihalás a tantestületből. A mimap egy
fejrővéri tanítót valaki az utcán legazemberezett,
mert állítólag megbűntette a csemétjét. Aztán
kisült, hogy a drága gyermeket senki, annál ke-
vésbé a tanító, egy újjal sem érintette, hanem
fűlkő mirigydaganata volt és attól volt beteg sze-
gény. Most Nikolsburger Sándor szobafestő ki-
bálta tele a várost, cikkezett egy krajcáros pa-
piroson, mert drágalátos cseméjét egy megérdem-
lelt póforra tett szert az iskolában. Igen Nikols-
burger ur nem adott az ő magzatának olyan ne-
velést, a melyivel tisztességes emberek előtt meg-
állhatná a helyét. A legrakoncátlanabbul viseli
magát mindenütt. Hitoktatójának, a ki a zsidóval-
lás elemeit ojtogatná a szívébe, hála fejében szá-
márűleteket szokott mutogatni. A hitoktató, gyenge
ember lévén, nem bír a rakoncátlan fráterrel s
Szirbek József h. igazgatót hívta segítségül. A
nebulónak persze az igazgató is Hekuba volt, az
atyai oktatásra fűtült, míg aztán olyan oktatást
talált kapni, a mely egyedül és méltán illette meg
őt. A csemete rohant haza és lett gezéresz olyan
a melyet mindenkinek meg kellett tudnia. Az el-
keseredett apa szörnyű felháborodással szívében
rohant Alaghy Dezső iskolaszéki elnökhöz, he-
vesen kikelven az igazgató ellen s annak erélyes
megbűntetését, ha nem is felakasztását, de fel-
függését mindenestre követelvé. Aztán pe-
dig rohant az egyik szerkesztőségbe, hogy tudja
meg Székesfehérvár szab. kir. város azt a nagy
séremlét, a mely rajta és tisztelt családjára leg-
drágább tagján megesset. Persze az „Ujság”
igyekezett megbotránkozni a szörnyű eseten, míg
másnap maga is kénytelen volt elismerni, hogy
a Nikolsburger csemete olyan rakoncátlan perna-
hajder, a kire nézve boton és pofonon ki-
vül alig van hathatos eszköz, a mely az ő neve-
lését irányíthatná. De hát ez a sorsa a tanítónak.
A szülők küldenek a nyakukra rakoncátlan ne-
velletlen nebulókat, a kiknek ők efejeztettek, vagy
nem tudtak nevelést adni s mikor a megérdem-
lelt módon bannak velük, még nekik áll fejebb.
Igazán gondolkodóba esik az ember, ki érdemi
meg: a büntetést: a fiú-c, vagy az apa: mert
hogy a tanító nem, azt minden okos ember első
pillanatra láthatja. Mellékesen megjegyezzük, hogy
a felvilágosodás szent nevében az elemi iskolák,
főleg izr. vallású növendékei nagy élvezettel ol-
vasták az iskolában annak az „Ujságnak” azt a
bizonyos számát, mi természetesen nagyban kon-
ferál a tanítói tekintély emeléséhez.

— **Anyakönyvezési kinevezések.** A belügy-
miniszter az inotai anyakönyvi kerületbe Loránt
István községi bírót, a pázmándi anyakönyvi ke-
rületbe pedig Marikovszky Jenő segédjegyzőt
anyakönyvvezető-helyettesekké. nevezte ki és a
házasságkötésnél való közreműködéssel megbízta.

— **Ruthén akció a XVII. században.** Nincs
semmi új a nap alatt: erények, bűnök mind is-
métlődnek, hol felverődnek, hol meg elmerülnek
az idők forrágatában. Volt „hegyvidéki akció”
évszázadok előtt s hogy az okaiban, okozatában
és egész formájában megegyezik a mostanival,
erről tanuskodik egy protokollum. Máramaros megye
levéltárában találták ugyanis az 1691. július 3-án
kelt megyeyelvási határozat jegyzőkönyvét, amely
így hangzik:

„... A zsidók in perpetuum proscibáltat-
nak. Valaki a modo in posterum zsidót tart, in
pocum flonorum 100 incurratjón toties-quoties,
az kik itt benn vannak sub omissione bonorum
omnium intra bis quindennarium, az vármegyéből
kimenjenek; addig az adósok nekik megfi-
zessenek, melyet ha ki negligálna a tiszt cum
solario irremissibilione ac citra onnem respectum

personarum exequálja és contentumot tégyen.
Mely pro perpetuo — futuris quoque inviolabi-
liter observando — statuto tartassék.”

Az érdekes határozat beklődő levelezőnk
megjegyzi, hogy a vármegyének akkori főispánja
gróf Pekry Lőrinc, alispánja Pogány Menyhért,
főjegyzője Darvay Ferenc. főszolgabírái Dunka
Elek, Jura János, Szaplonczay Tivadár, Simon és
Darvay István voltak. Forrásunk egyttal nálkü-
löz egy ama korbeli kompaszt, hogy megtudja,
vajjon ezen urak nevei nem szerepelnek-e külön-
böző takaréki- és hitelbankok igazgatósági elnöki
névsoraiban.

— **Elűnt leány.** Silberberg Soma helybeli
kereskedőnek jóra való cselédje volt Sógorka Eva,
a ki f. hó 12-én gazdája lakásáról elázovott s
többé vissza sem tért. Silberberg a leány eltün-
téről jelentést tett a rendőrségnek, mely a leány
után Demkő hegyen lakó szüleinél kérdezőskö-
dött, a kik azonban felvilágosítást nem tudtak
adni. A nyomozás eddig eredményre nem vezetett.

— **A basa-utcai rablójátszóság.** Fél éve im-
már, hogy a közönség lázas érdeklődéssel várja
annak a bűnpernek a fejleményét, melynek sze-
rencsétlen áldozata a sirtól kiván elégteltelt a gaz
büntetért. Tömör József vizsgálóbíró december
hó második felében adta át a hatalmas ügyda-
rabot a kir. ügyészségnek s a három heti kése-
delem már sejtetni engedte a vádindítványt, mely
tegnapelőtt került a kir. törvényszékhez. Krausz
F. Vilmos helybeli lakos penzügyök ellen rablójá-
tszóság büntetért emel vádat a kir. ügyész-
ség. Jövő héten foglalkozik az indítvánnyal a
vádtaács s kétséget sem szenved, hogy a vád-
indítványból vádhatározat lesz s Krausz F. Vilmos
büntügyével a februári esküdszék foglalkozik.
Általános az érdeklődés az ügy iránt s a szenzá-
ciós bűnpernek előreláthatólag nagy hallgató-
sága lesz.

— **Működik az akkol.** Nap-nap után a kon-
krét esetek egész sorozatát említhetnek fel, hogy
beigazoljuk az alkoholizmus tetet-jeletű őf hatását.
Es mégsem okul belőle az emberiség. F. hó 14-
én kőmives Pál velencei lakost tette botrányhőssé
az ital. Teljes ittas állapotban az ablakokat kezdte
beverni s az éjjeli öröket, a kik garzda maga-
viseletéért kérdőre vonták, megtámadta s tetleg
bántalmazta. A berüggöt legényt a csendőrök fé-
keztek meg, a kik megkötözve vitték a község-
házára, a hol aztán a hüvösön kiadta magát.
A garzda legény ellen a járásbírósnál tetek
feljelentést.

— **Közönetnyilvánítások.** A székesfehérvári
Kossuth Lajos asztaltársaság által Latzkovits Béla
Szarvasoshoz címzett vendéglőben szegény gyerme-
kek felruházása céljából tartott Szilveszter este-
lyén felülizetési szívesek voltak: Dr. Say Viktor
ur 4 kor.; Kirner N. 2 kor. 80 fill.; Nemes Pál
2 k.; N. N., Jámber Mihály, N. N. 1 k. 40 f.—
1 k. 40 f.; Szarka János, Sörtész József 1—1 k.;
Szalanyika Ferenc, Ambrózy Ferenc, Rezetárs
Ferenc, Berghauser Ede, Vi-czenti Ferenc, Eizler
Györgyné 80—80 fill.; Vernik Richárd 60 fill.;
Édi Imre, Zakariás Lajos, Jubász Péter, Virág
Ferenc, Bokner Ferenc, Bónai Ferenc, Cziege-
müller Edéné, özv. Szézer Józsefné, Pollák Rezső,
Neubart Ignác, Grünshnek János, Cseh, János,
Vimmer István, Bögyös István, N. N., Bak Ist-
ván, Winkler József, Mayer Antal, Schön Ödön,
Móritz Gusztáv, Mekler Károly, Neuwirth Géza,
N. N., Pothorni N. 40—40 fillér, mely kegyes
adományokért ezuton is legálásabb köszönetét
nyilvánítja az asztaltársaság nevében és megbíza-
sából Steinmetz Ferenc az asztaltársaság titkára.

A székesfehérvári Polgári dalkör által saját
pénztára javára az „Othton” kávéházban tartott
Szilveszter estélyen felülizetési szívesek voltak:
Németh János, S. Z. 2—2 kor.; Kiss Antal 1 k,
80 f.; Warga Ferenc, Krécsy Miklós 1—1 kor.;
Berweiler János, Kulleg Rudolf, N. N. 80—80 f.;
Kaufmann Simon, G. R. 60—60 f.; Mayer Lajos,
Bohu Alajos, Knazovitzky Elemér, Hegyi József,
N. N. 40—40 fillér, mely kegyes adományokért
ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a dalkör meg-
bízásából, Steinmetz Ferenc a dalkör titkára.

— **A városi hivatalokok a „Vasúti és gőz-
hajózási kiadv.” ellen.** A m. kir. államvasúti hiva-
talonokokra több olyan fölösleges terhet ró a máv.
igazgatósága, melyből nekik semmi hasznuk sín-
csen. Az igazgatóság a többek között megköveteli,
hogy minden máv. hivatalnok tagja legyen a
„V. G. H.”-nak, melynek azonban csak Buda-
pesten van olvasóköre s így a vidéki hivatalno-
koknak semmi élvezetet nem nyújt. A máv. hiva-
talonok elhatározták, hogy Láng kereskedetem-
ügyi miniszterhez fognak fordulni az iránt, hogy
csak az legyen a „V. G. H.” tagja, a ki a saját
jészántából akar.

— **Táncmulatságok.** A székesfehérvári fodrász
ifjuság dr. Saára Gyula ur védnöksége alatt 1903.
évi február hó 8-án, a magyar király szálloda
összes termeiben a magyar iskola-hajó és a fod-
rász-egyesület zászló-alapja javára, jótékonyzótú
zártkörű táncmulatságot rendez. — Belépti-díj:
személy-jegy 1 kor. 60 fill., családijegy (3 sze-
méllyre) 3 kor. — Jegyek előre válthatók minden
fodrászüzletben és Knazovitzky Béla divatúru
üzletében. — A zenét Pozsár testvérek hírneves
zenekara szolgáltatja. — Felfűlízések köszönet-
tel fogadtatnak és hírlapilag nyugáztatnak. —
Kezdete este 8 és fél órákor.

A székesfehérvári 1848-as agg honvédek ja-
vára dr. Saára Gyula ur védnöksége alatt f. évi
február 1-én a „Fekete sas” szálloda összes ter-
meiben zártkörű táncestély tartatik. Kezdete este
8 órákor. Belépti-díj: Személyijegy 1 kor. 20 fill.
Családijegy 3 kor. A zenét Pozsár Pista zenekara
szolgáltatja.

— **Ötökös szülők és ifjusági vezetők ügyel-
mébe.** Kézhez vetünk a Zászlónk ifjusági lap leg-
újabb jan. 15-iki számát. Átlapozva a harminc-
két oldalnyi tartalmu s ugyanannyi képpel illusz-
rárt lapot el nem mulasztahajuk, felhívni e lapra
mindazon szülők és nevelők figyelmét, kik kö-
zépiskolába járó diáktuk vagy növendékek lel-
kében a mély vallásos lelkiélet és jellemet, az
ifju lélek természetéhez alkalmazott módon: ele-
venen, életrevalóan, érdekesen kialakítani töre-
kednek. Csak a tartalmát közzőljük a legújabb
Zászlónk-nak, hogy változatosságáról mindenki
meggyőződjék. — Első helyen áll egy ifjusági
művészverseny pályanyertes művel (rajz) hú ma-
solatban a művészversenyre a Zászlónk egy 20 kor-
onás pályatételére). Aztán jön a „Künn a jégén”
Kincs István egyik leggyönyörűbb ífj. elbeszélése
9 képpel. „Zászlónk” Hortobágyi remek költe-
ménye. A szent család a Sphinxek hazájában,
leírás Egyiptomról. A léghajózással (6 képpel).
Értekezés. Ifjusági zarándoklat Rómába, felhívás,
A madridi bikaviadal Sienkiewiczől (5 képpel),
néprajz. Csudra Budri Muki urfi köpésáigai dr.
Vrabélyi Armandótl. Humoros rajz. Az én nap-
lóm. A diák élet élményei. Congregatioi élet. Ha-
lottaink. Testedzés. Fejtörő. A tisztán ifjusági erő-
próbákra szánt négy oldalnyi mellékletlen (Fakadó
Rügyek) a művész- és költészeti verseny részle-
teiről a bírálókat foglaltatik. Szóval van benne szé-
pirodalmi, tudományos, művészeti, fejtörő, mulat-
tató dolog bőven s oly módon, mely az ifju el-
méjét, kedélyét megragadja. Valamennyit átítatja
egy mély, erőteljes, vallásos szin, iz, szag a nél-
kül, hogy banálsan előtérbe volna tolvá. A lap
bámulatos olcsó. Egész évre 2 korona. Az eddig
megjelent számokat minden előfizető megkapja.
Mutatvány számmal ingyen szolgál a kiadóhiva-
lat Bpest, VII. Domjanich u. 50.

— **Szerencsétlenség a laktanyápitésnél.** Nagy
s majdnem végzetes szerencsétlenség történt
szerdán a most épülő gyalogsági laktanyánál. Az
épitőmunkások most télviz idején is dolgoznak,
hogy minél gyorsabban végezhesenek a nagy
munkával. Szerdán délután az egyik állvány, a
melyen több munkás dolgozott, hirtelen össze-
rokkadt s 8 kőmives lezuhant a magasból. Sze-
rencse a szerencsétlenségben, hogy súlyosabb se-
besülést csak egy munkás Verammer Ignác szen-
vedett, a kinek balkeze csuklóban előrőit s a
hüvelykujja kifícamodott. A többiek csak jelen-
tételen sérülést szenvedtek. — Természetes,
hogy rögtön megindították a vizsgálatot, hogy
kit terhel a felelősség az állványok hibás össze-
állításáért. A vizsgálat vezetésével Winkler Vil-
mos városi főmérnök bizott meg.

— **A Barátsági Lapok harmincötödik évfolyamába** lépett a folyó új évvel. Régi barátja, se-

gító társa a magyar szőlőtermelőknek és vezető volt a *világosi déli vidékés* terein. Ma a legújabb adatok szerint, az elpusztult területből újratelepített 105,935 k. hold szőlő van, van 69,477 k. hold homoki szőlő és régi szőlőkben is lennmaradt tekintélyes terület. Ez a nagy terület szőlő 448,826 szőlőgazdának a tulajdoná, kenyere. Sokan vannak még mindig közöttünk, a kik nem teljesen jártasok a szőlőtermésben, különösen a *borkezelésben*. Ezeknek vezetője, *László a „Borászati Lapok”,* mely olcsó előfizetési árai mellett is, gazdag tartalommal jelen rieg minden vasárnap. *Előfizetési ára:* egy évre 10 kor.; félévre 5 kor.; negyedévre 2 kor. 50 fill. Kiadóhivatal Budapest, IX., Üllői-út 26. sz.

— Üngyilkosság. Olcsó az élet, nincs értéke. A ki még alig él, a kinek az élet még alig nyitotta ki az ajtaját, már le kívánja zarni a számadást róla. Bogár József még csak 21 éves volt s már annyira megunta az életét, hogy csak a forgópisztoly golyójától várta a gyógyulást. Tegnapelőtt d. u. a sósdói sétatér elején forgópisztollyal mellbe lötte magát. Még élt mikor a szent-györgy-kórházba szállították. Kihallgatták s szörnyű tettének okait az mondta, hogy megunta az életét. Azóta azonban kitűnt, hogy az életmentságnak fontosabb okai is voltak. A fiatal embert ugyanis 600 koronás sikasztásért már régebb óta keresik. A szerencsétlen fiú még szerencsétlenebb apja: Bogár Gyula valamikor korcsmáros volt városunkban.

— Nincs többé tyukszem. A világfájdalomhoz eddig nagyon sok köze volt a tyukszemnek. A hány kesergő vers látott eddig nyomdafestéket, bizonyára soknak a tyukszem volt az indító oka, nem pedig a szerelme. Mert szó a mi szó, nincs kellemetlenebb érzés, mint az égő tyukszem. Felcserek, borbélyok, de még diplomás medikusok is sokszor kísérleteztek a tyukszem irítására, de a borotvánál nem tudtak jobb és hatásosabb gyógyító módszert találni. Ma azonban bizonyosan a szenvedő emberiség örömeire, egyik tudós munkatársunk, aki a vegyelmezés terén előkelő nevet vívott magának naponkénti sikereivel, fölfedezte, hogy lehet gyorsan és biztosan irtani a tyukszemet. Miután sietett előadni tisztelt barátunk a felfedezését, mi sem akarunk késni tovább adni országunk világnak, hogyan kell egy éjszaka alatt a tyukszemet kiirtani. Semmi egyéb nem kell hozzá, mint egy szelet citrom, melyet lefekvés előtt rá kell kötni a tyukszemre, amely reggelre a citromsavtól annyira megpuhul, hogy azt a tövivel együtt fájdalom nélkül lehet húzni, vagy kaparni a testről. Mindezt azonban nem mondhatjuk el annak sajnálatos konstatación nélkül, hogy e felfedezés tönkre teszi szabad iparunk egyik virágzó ágát — a tyukszeműgő mesterséget.

Piaci árak:

1903. évi január hó 10 én.

Buza	14.30—15.20.
Rózs	12.10—12.60.
Árpa	10.40—11.00.
Zab	12.30—12.80.
Új tengeri	— 9.00

Kitérő zsidók.

Egy zsidók által szerkesztett, magát a protestánsok újságának nevező papiros a következő kedveskedéssel írták meg a felekezeti béke érdekében a katolikusokat:

Mondják, halljuk, tudjuk, hogy az utóbbi időben, — különösen a fővárosban — tömördek sok zsidó keresztelkedett meg s lett hívő katolikus, a ki tényleg Szent Antal-árulettet hord és vérig sértő, személyes célzásnak veszi, ha előtte Jehováról beszélnek. *Persze,* hirtapilag nem szokták ezt nyugtázni, s azért nem mindenki sejt, hogy újabbban milyen sokan tértek meg a zsinagógák monyete alá, a katolikus-templomok oltárai alá. A katolikus egyház ezt a folyamot kellő göggel visszatérésnek („Visszatérésnek” a katolikusok csak a protestánsok katholicizálását szokták nevezni), mert a protestánsok elődei 400 év előtt még válamennyien kaho-

likusok voltak. *Zsidók megtérését* soha) hivia, jelezve, hogy mindnyájan eredetileg az egyedül üdvözítő ányászentegyház. kebelének tartozékai voltunk egykoron, s így bárki csak az ós, a régi szentiség árnyékába vándorol be, mikor a katholicizmus keresztvizét kéri a fejére. A szent kebel dőbögése felé leginkább a zsidók vágyakoznak, ők térnek vissza, akkora atányban, már szót érdemel. A vallást elhagyók előkéző osztálya: a meggyőződéses renegátok a kiknél lelki forradalom tör ki, lázongva tombol a vágy egy jobb hit után, mely tisztább s párhuzamos az Istenbe vetett meggyőződés kirkristályosodott igazságával. Ilyen-e a katholicizmus, az ő pelbe burkolt érthetlenségeivel, a legfelsőbb lény felé való közvettségével, szervezettel, mely minden hívőt hangtalan, néma rabszolgává tesz, s ha nem is látjuk csörögni a vasláncokat, de elég nehéz békó: a gyóntatószék, a papi uralom, a szentképek kegyelmére bízott kérelem és főhász, s a pápai hatalom szákmányoló és zsarnoki politikája, mi igájába tör minden hívőnek lelkét, észrevétlenül, harangzúgás és búvós igék morgása között. Aki tehát a vallásban keres vigaszt, örömet, s a hitben látja a megváltás fényességét, nem fog katolikusává válni, mert ki lenne bolond, lelkét piacra vinni, s önként rohanni a súlyos járomba. Mindez vonatkozik azokra, akik hiszik és vallják a hitet, — mert azok, akik nem igen törődnek efajta különlegességekkel, azoknak teljesen mindegy, hogy a papi reverendában, atilában, vagy cziczesszel jár-ke.

Odamegy, ahol az urakodó csillagzat ragyog és világosít, ahol előnyöket és érvényesülést lehe kibányászni, ahol tele torokkal lehet ordítani a jutalmazás és méltányolás után. Aki katolikus, az mindazeket megtehette, kereszt aljához tér meg tehát a zsidó, Szűz Mária ölebe, mivel innen jobban és merészebben nyujtogathatja tenyerét. A keresztviz a zsidók metafizikai képességét ugye mossa el, a régi javak megmaradnak és hozzájuk jön még egy új eszköz is. A zsidók jó szimattal terepszemlét tartotak a viszonyok között és megállapították, hogy jelenleg katolikusnak lenni jó s a mellett nem is nehéz, csak két polgártárs tanu kell hozzá. És járja az undorító folyamat a zsidók keresztelkednek rogyásig s tiszta sor, hogy csak azért, mert ott több profitra van kilálás. Meggyőződésből nem lesznek azok, ki merné ezt állítani. Hiszen ha a lelki szabadság kedvéért cselekednének, protestánsokká válnának, protestánsokká, a kiknek egyedül az evangéliom, a tisztult Isteniség a szent-ségük s a kikhez való betérés tényleg a felszabadult hívő lelkiharcának csatanyerését jelentené. A Luther és Kálvín asztalához azonban nem igen ülnek le a zsidók, mert itt nem sok haszon számítottik le s a ki percentekere dolgozik, annak ugyan nem sokat ér a belső megnyugvás. A zsidók pápai tiara védelme alá való özőnlésének különben a katholicizmus körülveendő ellenfelei nagyon örülhetnek; minél több zsidó fog ugrálni odaát, annál több lesz az önkéntelen rendbontó.

A ma áttért zsidó még hencg a vallásossággal, de az utódok, akik öröklül kaptak egy józantalan hitet, és egy darab faji józanságot, már akaratlanul is vallási anarchistákká nevelődnek, hitetlenséget szállítanak lelki mérlegül, s nyilvánvaló, hogy ez nem jelenti az egyház javát. (Hát akkor mit juttatnak? Szerk.) A katholicizmus nem látja be, hogy a visszatérő Kohnok és Blauok csak törtetni akarnek a keresztlevéllel s kilövel olyan tömeggé fogódzkodnak össze, mely megdöntheti az egyházat. (No-no! Szerk.)

A protestánsok nyugodt szívvel köszönhetik társakul a zsidókat, részben azért, mert hozzájuk csak a meggyőződés vezethet el, részben pedig, mivel ha szemtelenkednének is a jövevények, felforgatni ugy sem tudnának semmit, (bizony nem, fel van ott már minden *fordulva!* Szerk.) mert nincsenek bálványok, pótistenégek, mindenki külön hívő, aki saját birodalmat hasított ki magának a felsőbbégek tiszteléből. Így áll a dolog s a katolikusokká lett zsidók, a kik most már minden lelkifurdulás nélkül habzsolhatják a disznókarajt, — tulajdonképpen penlengerre valók.

Ugye, milyen szép a türelem és a szeretet; s mégis a katolikusok a türelmetlenség, a béke-

— Az Egyházmegyei Könyvtárában Kossuth-utca II. sz., egy jó házból való fiú tanulóknak felvétetik.

SZÍNHÁZ.

Csütörtök, jan. 15.

Magolna. Rákosi Jenő népszínműve. Jól sejtettük, hogy *P. Lukács* Juliskának (cimszerep) ma sokkalta nagyobb sikere lesz a tegnapián. Mert ha a tegnapi játékára lett is volna néhány elhallgatott észrevételünk, a maiórol csak teljes elismeréssel szólhatunk. Különösen sikerült kitörése a darab drámai részein, ott ahol az ártatlanság, az igazság, meg a becsület vívja elkeseredett harcát az elvetemültséggel. A művésznő értékéről különben már a közönség is szép bizonyítványt állított ki azzal, hogy mindkét estén minden jegy elkelt a színházban. *Molnár* Bella (Magdus) kicsinyke szerepből olyan hangulatos, olyan édes epizódot teremtett a darabba, amire csak az ő bájos megjelenése volt képes. *Margitai* (Berczi) nyomatékos, tartalmas szerephöz jutott: a második képen korrekt is volt, de a további szereplése során bizony csak az tűnt fel, hogy a Ferenc-József kabátja négy újjnyira kilátzott a felsőkabátja alól. *Szalóki* könnyedén, igaz világításban mutatta be a segédgyűzőből horrárá vedlett Siskó Ferdinánd együgyű alakját, aki később együesége méltó jutalmul a bűnös Magdolna helyett sokszor szebb, fél-szer fiatalabb Jucit (Nagy Mariska) kapott.

Helyes dolgot cselekedték a direktor, ha Szalókit, a kinél jobb komikust a vidékiek közül ugy se tud ideédesgetni, jövére is szerződtené; a főváros felé meg ne igen kacsintgasson, mert könnyen megesis, hogy tollagi xert vet a papírra és ő hopton marad valami kis pucával a szerződési ívén.

Rajcsányi és Tóth jól átgondolták a szerepeiket, meg is állták a sarat. *Kállai* Hermint is megdicsőjük, mert eléggé iparkodott rajta, hogy jó öreg nénikét alakítson; neki különben az is érdeme, hogy elég jó hangjával vezeti a női kart.

Péntek, jan. 16.

Pótlásfü és huga. Zsúfolt ház mulatott a darab próbb és nagyobb boldonságain. Ez idén tán aránylag még nem is volt ily. hálás a közönség. Minden szóra, minden modulatra kacagtak. Nyílt színen is, felvonások végén is volt taps bőven. Könnyű kitalálni, hogy ennek az általános jókedvnek kedves okozója *Margó* Zelma volt, a ki mindenféle vezetéket, sőt még a Marconi úr tudományának igénybevétele nélkül is át tudta telegrafálni az aranyos jó kedvét sziveinkbe. A többi szereplők közül kitűntek Szalóki, Szabóné és Dézsi.

Jövé heti műsor:

Hétfőn: Pótlásfü és huga. **Kedden:** Rózsaszín levelek (Nagy Marika jutalomjátéka.) **Szerdán:** Kornevillei harangok (Margó Zelma és Kenedich Kálmán felléptével). **Csütörtökön:** Szép Heléna (Margó Zelma és Kenedich Kálmán felléptével.) **Pénteken:** Fernand házassodik (Zóna). **Szombaton:** Demokrata (Kuruc Lába Mór.)

IRODALOM.

Kaskecz Lajos pilis-maróthi plébános a legközelebb multban a *„Mi pörünk”* cím alatt egy munkát adott ki, melyet a kegyuraságok alatt álló lelkészek saját jól felfogott érdekében igen nagy sikerrel használhatnak. — A nevezett munka a kegyuri járandóságok, jogok és kötelezettségek körül előfordult mulasztásokból eredett polgári per lefolyását tárgyalja. Sok jogolban felvilágosítással szolgál és a per lefolyása alatt felmerült egyházi jogi kérdéseket kellő világításba helyezi. Ma, mikor olyan sok esetben csaknem teljesen magára marad a lelkészkező papság, hasznos munkának bizonyult Kaskecz műve. Megrendelhető a szerzőnél Pilis-Matóthon, róm. kath. plébánia.

Ára Bérmentes szétküldéssel 1 kor. 10 fillér.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi január hó 10-ől január hó 17-ig

I. Születés.

Született: 8 fiú, 11 leány. Ezekből törvényes fiú: 7, leány: 9; törvénytelen fiú: 1, leány: 2; halva született: 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 19.

II. Halálozás.

Elhalt: 9 fi, 6 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 0, leány: 3; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 5 éven felüli fi: 5, nő: 3. — Összesen: 15.

E szerint a születést a halálozás 4-tel mulja felül.

Elhaltak: Vég János, év. ref. napsz., 57 éves, tudóvész. Széchényi-utca, 37. sz. — Maszkera János, rom. kath. kéregető 44 éves, nőten, terjedő hűdéses butaság, Szent-György közpórház. — Schön Dezső, izr., 2 éves, ránggörcs, Apáczai-utca, 11. sz. — Szalai Lajos, rom. kath., 2 éves, vörheny. Forgó-utca 1. sz. — Vöbel Mária, rom. kath., 3 hónapos, tüdőgyulladás, Széchényi-utca 126. sz. — Özevgy nemes Herczog Károlyné, szül. Krenedits Lujza, rom. kath. nyugdíjas. 70 éves, végegyengülés, Széchényi-utca, 21. sz. — Rieder Terézia, rom. kath., kéregető, 68 éves, hajadon, idült veselő, Szt.-György közpórház. — Horváth János, rom. kath., el. isk. tanuló, 6 éves, vörheny folytán veselő, járványkórház. — Langmähr Julianna, rom. kath., 6 hónapos, tüdőlob, Gáztelep-utca 5. sz. — Szalai Mária, rom. kath., 6 hónapos, vörheny, Forgó-utca, 1. sz. —

Juhász István, rom. kath. 23 napos, veleszületett gyengeség, Forgó-utca 2. sz. — Gyökér László, rom. kath., 6 hónapos, vörheny, Pálóai-utca 34. sz. — Péntes István, rom. kath. 2 éves, tüdőgyulladás, Felső-királyos 19. sz. — Özv. Paulusz Józsefné, szül. Grosschil Erzsébet, rom. kath., földm. napsz. 68 éves, végegyengülés, Szt.-György közpórház. — Tóth József, rom. kath., nyug. kir. tvszéki bíró, 76 éves, végegyengülés, Megyeháztér 3. sz. —

III. Házaságkötés.

A fentjelzett idő alatt házasságra lépett 3 pár.

IV. Kihirdetés.

Hegyi Ferenc, földm. napsz. és Kocsis Julianna, Sz.-Fehérvár. — Pinke András, kisbírt. és Tóth Anna-Borbála, Sz.-Fehérvár. — Tóth István, földm. napsz. és Kozula Erzsébet, Sz.-Fehérvár. — Klein Károly, ácssegéd és Sándorovits Katalin, Sz.-Fehérvár. — Lencsés István, földm. napsz. és Bucsi Erzsébet, Sz.-Fehérvár. — Nyikos József, földm. napsz. és Bakos Katalin, Sz.-Fehérvár. — Rákos Ignác, kőmives-segéd és Takács Erzsébet Sz.-Fehérvár. — Mályos István, kisbírt. és Gál Julianna, Sz.-Fehérvár. — Weisz Simon férfiszabó-segéd, Kápolnás-Nyék, és Singer Janka, Sz.-Fehérvár. Rostási Szabó János, földm. napsz. és Arany Julianna, Sz.-Fehérvár. Schlausky István-Lőrinc, földm. napsz. és Trukeszitz Erzsébet, Sz.-Fehérvár. Ullman Miklós-Agost, hivatalszolga és özv. Untersteiner Mórca-Ferenc-Antalné, szül. Fiedler Hermin-Mária-Anna-Karolin, magánzó, Bécs, XII., Schön-Brunnerstrasse, 291. sz.

Nyilttér.)*

A t. c. közönség szives tudomására hozom, hogy a

Triesti Linoleum-gyár képviselőt

megkaptam és ennek gyártmányainak egyedüli elárúsítója vagyok.

A valódi Linoleum, mely kitűnő padlóburkolat, össze nem téveszthető az imitel Parquetvászonnal, melyet sok helyütt hibásan Linoleumnak nevezik és kevésbé tartósággal bír.

Az igazi Linoleum tartós és jó. A gyárteljes mintagyűjteménye nálam van, ugyszintén nagy raktárt tartok a gyártmányokból.

Egyszersmind nagy szőnyegraktáromat ajánlvá, kérem a t. közönség szives látogatását.

Kitűnő tisztelettel
Keresztes Zsigmond.
Városház-tér, saját ház.

*) E rovathban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása
REMEKIROK

cim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludy-Sándor
- Balassa Bálint Külcsey Ferenc
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzsenyi Dán. Madách Imre
- Csiky Gergely Mikos Kelemen
- Csokonay V. M. Pázmán Péter
- *Czuczor Gerg. Petöfi Sándor
- Deák Ferenc Reviczky Gyula
- Eötvös Józ. br. Széchényi Ist. gr.
- Fazekas Mih. *Szigligeti Ede
- *Garay János Teleki László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompa Mihály
- Gvadányi Józ. *Vajda János
- Kármán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrinyi Miklós
- Kazinczy Fer. műveit.
- *Kemény Zsigm. Népies lyra
- Népballadák.
- Kurucköltészet.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította. úgy, hogy azt más kiadó ki nem adhatja. ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testes köteté felölleli a legbecsesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatalva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincé legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nem-

zeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem sárgul; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaszkos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkíválóbb költőink remek fordításai-ban közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petöfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 kor., mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményi ára 20 kor., a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltek meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzőit felöllelő bevezetéssel ellátják:

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Budics Ferenc
- Bánóczi József
- Böthy Zsolt
- Berzeviczy Albert
- Bayer József
- Enderödy Sándor
- Erdői Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenczy Zoltán
- Fraknói Vilmos
- Gyulai Pál
- Heinrich Gusztáv
- Koroda Pál
- Kossuth Ferenc
- Kozma Andor
- Lévy József
- Negyessy László
- Rákosi Jenő
- Riedl Frigyes
- Széchy Károly
- Széli Kálmán
- Váci János
- Vadnai Károly
- Voinovich Géza
- Zoltány Irén

E fényes névsor biztosítottot nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szöveget adja a fölvet munkáknak s hogy minden életrejelő álló becsü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

II. sorozata

épp most jelent meg, és a következő köteteket tartalmazza:

Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még a télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompa Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy **Kigyó-utca 18. szám alatt** a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

szabó-műhelyt és

ruhatisztító-intézetet

nyitottam.

Sok évi gyakorlatom azon helyzetbe juttat, hogy a tisztelt közönség minden igényeinek a legjobban megfelelhessenek.

A legdivatosabb állású ruhákat is úgy tisztítom, hogy azok a divatos formájukat továbbra is megtartják.

Egy öltöny tisztítása és javítása 2 korona.

Hozzá egy öltöny vasalása 1 kor.

Öltönyöket és kabátokat a legolcsóbban fordítok.

Miután főtörekvésem, hogy a t. megbízóimat legteljesebb megelégedésre kielégítek, szíves pártfogást kérve, maradtam

kiváló tisztelettel
Jäger Béla,
szabó-mester,
vegyi- és ruhatisztító,
Kigyó-utca 18. sz.

NOVENA,

azaz kilencnapos ájtatosság Jézus szentséges szívéhez valamely különös kegyelem elnyerésére. Kötve 60 mter, füzve 40 fillér darabonkint. Kapható és megrendelhető Rózsmann István Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23 a.

Állandó cukorka-áru

≡ KIÁLLÍTÁS ≡

megtekintésére felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét.

Minden e szakba elképzelhető: csokoládé-cukorka, cukrász dai sütemények és a legfinomabb cukorkák ezer és ezer fajtája bámulatos olcsón kaphatók.

Lakodalmi, béli és más alkalmi sütemények és torták megrendelhetők helybe és vidékre.

Tisztelettel

Kitreiber Nándor utóda,
első székesfehérvári cukorka-gyára,
Nádor utca 10. sz.

35-ik esztendője már, hogy megjelen a

„BORÁSZATI LAPOK“

ly hosszú idő óta *uttorója, vezetője, tanítója, szerető jó barátja* ez a lap a magyar szőlőtermelőknél. Foglalkozik úgy az *oltvány*, mint a *széknégy*, mint a *homoki szőlők* művelésével.

Nyílt, *őszinte fegyverrel* küzdött mindenkor a bortermelés érdekei mellett.

Most már *könnyebb les.*

Az olaszborvám fel van mondva egy országos borértékesítő szövetkezeti szervezet csinál dr. *Darányi* földművelési m. kir. miniszter ur, a ki **200.000 koronával járul** egy központi szövetkezet létesítéséhez. A vidéki szövetkezetek első befektetésükhöz előleget kapnak, a beadott mustra is előleget.

Kétszeres munkára kapjunk tehát, *tanuljunk tovább. 443 825 szőlős gazda van Magyarországon.*

Sok belőlük még sokat tanulhat a szőlőtermelés és a borkezelés terén. *Tanulhat a lapból, ez a lap a*

„BORÁSZATI LAPOK“

Előfizetési díja: *Egy évre* 10 korona; *félévre* 5 korona; *negyedévre* 2 korona 50 fillér. Megjelen minden vasárnap.

Gazdag tartalom, *olcsó előfizetés.*

Mutatóványt ingyen küld a *kiadóhivatal*, Budapest, *Üllői-ut 25 sz.* (Köztelek).

UJ ELŐFIZETŐK szép színes, művészi kivitelű képet kapnak a *„Hárslevelű“* vagy *„Darányi“* fajta szőlő fajról, azt, a melyik jobban tetszik. *Könyvek közül* választhatnak: *Szőlőink ujja alakítása. Irta: Baross Károly. Peronospora elleni védekezés. Irta: Sajo Károly. Pincészövetkezetek alakítása. Pályanyerés mű — Szőlőművelés politikája Irta: Baross Károly.*

ÜZLETÁTVÉTEL.

AN szerencsénk a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy az 1808-ban alapított, jóhírnevű **SZAMMER KÁLMÁN-féle**

KÖNYVNYOMDÁT

megvettük s azt

„EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDA“

cím alatt tovább vezetendjük, hol e szakba vágó mindennéven nevezendő könyvnyomdai munkák a kor igényeinek megfelelő csinnal, tisztán, pontosan és jutányos áron készíttetnek el.

A nagyérdemű közönség fokozott mérvű támogatását kéri

kiváló tisztelettel

az „EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDA“ vezetősége.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.